

SÖKANDE

Visma Consulting AB, 556117-7543
Box 34212
100 26 Stockholm

Ombud: Advokat Malin Håkansson
Valdia Advokatbyrå AB
Ideon Gateway, Scheelevägen 27
223 63 Lund

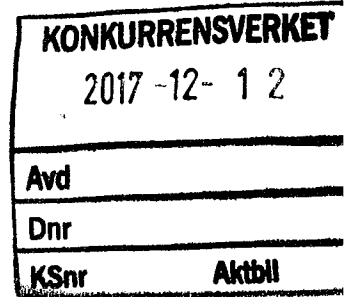
MOTPART

1. Landstinget i Kalmar län, 232100-0073
Box 601
391 26 Kalmar

2. EssVision AB
Hudiksvallsgatan 4
113 30 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, ÄLOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan om överprövning och beslutar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

YRKANDEN M.M.

Landstinget i Kalmar län (landstinget) har genomfört en upphandling kallad ”Dokument- och informationshanteringssystem med integrerad diarie- och ärendehantering 2017”. Upphandlingen har inledningsvis genomförts som öppet förfarande enligt lag (2007:1091) om offentlig upphandling, ÄLOU, och det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet avsågs att antas. Sista anbudsdagen var den 31 augusti 2017. Två anbud inkom. Den 1 september 2017 beslutades att det öppna förfarandet skulle övergå i förhandlat förfarande utan föregående annonsering för att inget lämpligt anbud inkommit. De inkomna anbuden ansågs inte lämpliga med anledning av prisbilden i prisbilagorna till respektive anbud. Enligt tilldelningsbeslutet föreslås att EssVision AB ska tilldelas upphandlingen.

Visma Consulting AB (Visma) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att förvaltningsrätten upphäver landstingets tilldelningsbeslut och förordnar att rättelse ska ske genom att ny anbudsutvärdering genomförs varvid anbudet från EssVision AB inte ska beaktas. I andra hand yrkas att förvaltningsrätten upphäver landstingets tilldelningsbeslut och förordnar att upphandlingen ska göras om.

Landstinget yrkar att förvaltningsrätten avslår Vismas ansökan om överprövning i dess helhet.

Vad parterna anför

Visma anför bland annat följande. Grunden för förstahandsyrkandet är att anbudet från EssVision inte uppfyller samtliga i upphandlingen uppställda obligatoriska krav. Landstinget har därmed agerat i strid med likabehandlingsprincipen och transparensprincipen genom att uppta EssVisions anbud till anbudsutvärdering.

Grunden för andrahandsyrkandet är att landstinget i upphandlingen felaktigt har övergått från ett öppet förfarande till ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering.

Visma har lidit skada eller riskerar att lida skada genom de felaktigheter som förekommit vid upphandlingen.

Anbudet från EssVision uppfyller inte i upphandlingen uppställda krav. Vad gäller ”krav avseende kostnad för support och underhåll” ska i prisbilagan till förfrågningsunderlaget leverantören lämna prisuppgifter i form av licenskostnad samt kostnad för support och underhåll för sex olika s.k. användarnivåer. I upphandlingens ”frågor och svar” har landstinget förtydligt innebörden av det ifrågavarande kravet enligt följande.

Question:

Förtydligande från upphandlande myndighet:

Answer: För samtliga sex olika antal användarnivåer som licenskostnad ska prissättas för enligt Bilaga Prisbilaga gäller att årskostnaden för support och underhåll inte ska understiga 15 % av licenskostnaden för respektive nivå.

Av den prisbilaga som EssVision bifogade sitt ursprungliga anbud, dvs. det anbud som EssVision lämnade inom anbudstiden för upphandlingen, framgår att anbudet inte uppfyller kravet på att årskostnaden för support och underhåll inte får understiga 15 % av licenskostnaden för någon av användarnivåerna. I EssVisions prisbilaga utgör årskostnaden för support och underhåll ca 5 % av licenskostnaden för användarnivå 1 och ca 13 % för användarnivå 2-6.

Vad gäller krav på angivande av dokumenttyper och filformat har i upphandlingens s.k. ickefunktionella krav uppställts följande krav.

Anbudsgivaren skall ange vilka dokumenttyper och filformat som systemet kan redigera innehållet i, spara ändringar och klara fritextsökning av.

Av den bilaga EssVision bifogade till sitt ursprungliga anbud framgår att EssVision inte uppfyller det ovan nämnda kravet. Man har svarat ”Ja” i anslutning till kravet utan att lämna någon som helst information eller referens till annat anbudsdocument. Landstinget hänvisar till sekretess. Visma ifrågasätter starkt att det i det maskerade avsnittet i den handling landstinget åberopar finns en sådan beskrivning av dokumenttyper och filformat som förfrågningsunderlaget ställer krav på och ifrågasätter för övrigt också att uppgifter om dokumenttyper och filformat är så känsliga att de omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen. Visma har såsom landstinget anger inte fått ut uppgifterna. Eftersom EssVisions anbud inte uppfyller alla obligatoriska krav borde det inte ha varit föremål för utvärdering och således borde EssVision inte heller ha varit inbjuden till systemdemonstrationen. Landstinget anför att all kravställd funktionalitet visades vid systemdemonstrationen. Även om så vore fallet ska de obligatoriska kraven vara uppfyllda vid anbudsgivningen och brister i anbudet vad gäller sådana krav får inte rättas eller kompletteras vid systemdemonstrationen.

I de ickefunktionella kraven i upphandlingen har landstinget vidare uppställt följande krav avseende krav på angivande av vilka webbläsare som stöds.

I det fall systemet är webbaserat skall anbudsgivaren ange vilka webbläsare som stöds och vilken strategi man har för stöd för kommande och gamla versioner av webbläsare.

Av den bilaga EssVision bifogade sitt ursprungliga anbud framgår att EssVision inte heller uppfyller detta krav. Landstinget menar att kravet är uppfyllt och hänvisar till en skrivning i en bilaga till EssVisions anbud. Skrivningen svarar dock bara delvis på det uppställda kravet, nämligen vilka webbläsare som stöds. Det är emellertid också ett krav att anbudsgivarna ska svara på ”vilken strategi man har till stöd för kommande och gamla versioner av webbläsare”. EssVision har inte lämnat någon information alls om sin strategi. Anbudet är alltså bristfälligt i detta avseende. Landstinget påstår att EssVisions system inte träffas av kravet på webbläsare. Mot bakgrund av att

EssVision själv anger i sitt anbud att delar av systemet är webbaserat finns ingen anledning att ifrågasätta relevansen av kravet.

Landstinget beslutade att övergå till att tillämpa ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering. Även det reviderade anbud som EssVision lämnade inom ramen för det förhandlade förfarandet uppvisar de ovan angivna bristerna avseende kravet på angivande av dokumenttyper och filformat samt kravet på angivande av vilka webbläsare som stöds. Eftersom EssVision inte uppfyller samtliga i upphandlingen uppställda obligatoriska krav, skulle landstinget rätteligen inte ha upptagit EssVisions ursprungliga anbud till anbudsutvärdering. Vidare skulle inte heller EssVisions reviderade anbud beaktats vid anbudsutvärderingen inom ramen för det förhandlade förfarandet.

Det har inte förelegat skäl att övergå till förhandlat förfarande utan föregående annonsering. Landstinget har i beslutet att övergå till ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering, med hänvisning till 4 kap. 5 § LOU, åberopat att det i upphandlingen inte lämnats några lämpliga anbud. Vismas anbud var inte högt jämfört med vad som kan anses vara ett normalt marknadspris för de ifrågavarande tjänsterna och det avvek inte från förväntad kvalitet på marknaden. I enlighet med det anförda var Vismas anbud inte olämpligt. I det aktuella fallet fanns ett ogiltigt anbud – EssVisions, och ett lämpligt anbud – Vismas. Det ogiltiga anbudet borde under alla förhållanden ha förkastats. Vismas anbud är relevant för kontraktet och tillgodoser landstingets krav enligt upphandlingsdokumentet och är således lämpligt. Vismas anbud borde därför rätteligen ha antagits redan inom ramen för det påbörjade öppna förfarandet. Det har därmed inte förelegat skäl för landstinget att i upphandlingen övergå till att tillämpa ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering.

Landstinget påstår att EssVision har missat förtydligandet i ”frågor och svar” om att support- och underhållskostnaden skulle vara minst 15 % av licenskostnaden. Landstinget medger att anbudet varit felaktigt prissatt. Det är möjligt att EssVision missat, men det spelar ingen roll. 15 %-kravet har varit ett obligatoriskt krav i upphandlingen och landstinget har ingen rätt att bortse från det kravet och låta EssVisions anbud gå vidare till utvärdering trots att kravet inte var uppfyllt. Att utvärdera ett anbud som klart och tydligt brister i uppfyllande av kraven vad gäller prissättning synes utgöra ett särskilt allvarligt brott mot principerna om likabehandling och transparens. I vilken utsträckning anbudssumman påverkats på ett väsentligt sätt eller inte har ingen betydelse här. Om de obligatoriska kraven inte är uppfyllda ska anbudet förkastas oavsett. Anbudsgivarna har ombetts fylla i en prisbilaga och det är priserna i denna bilaga som också kommer att gälla under kontraktstiden. Det är alltså inte fråga om priser endast för utvärderingsändamål.

EssVisions anbud brister i uppfyllelse av uppställda obligatoriska krav i tre avseende. Anbudet skulle därmed rätteligen ha förkastats redan när det prövades i det öppna förfarandet. Anbudet har inte reviderats i det förhandlade förfarandet förutom vad avser priset och bristerna i EssVisions anbud avseende uppfyllande av de obligatoriska kraven kvarstår alltså fortfarande. Genom att inom ramen för det förhandlade förfarandet avvika från de uppställda kraven, pröva EssVisions anbud trots bristerna och låta EssVision justera sitt anbud avseende prissättningen, har landstinget gett EssVision otillbörlig fördel i förhållande till Visma som står i strid med likabehandlings- och transparensprinciperna. Visma har lämnat ett bra anbud som uppfyller samtliga krav i upphandlingen. Det finns därmed förutsättningar att förordna om rättelse av upphandlingen på så sätt att anbudsutvärderingen görs om varvid EssVisions anbud ska förkastas.

Visma har lidit skada. Visma bestrider att anbudet inte skulle uppfylla alla obligatoriska krav. Landstinget har vid sin prövning funnit att Vismas anbud uppfyller samtliga krav. Landstinget gör gällande att Visma inte lidit någon skada på grund av budgetskäl och bristande konkurrens. Det bestrids att det är skäl som är relevanta för skadebedömningen. I och med att Visma lämnat ett fullständigt anbud och det inte fanns några andra anbudsgivare än Visma och EssVision har det funnits risk att Visma till följd av de fel landstinget begått skulle kunna lida skada. Budgetskäl och bristande konkurrens utgör inte godtagbara skäl för att bryta mot de grundläggande principerna.

Landstinget anför bland annat följande. Upphandlingen har genomförts helt i enlighet med LOU. Vare sig de allmänna principerna i 1 kap. 9 § LOU eller LOU i övrigt har trätts för när. Anbudet från EssVision har uppfyllt samtliga obligatoriska krav.

Angående krav på angivande av dokumenttyper och filformat är kraven uppfyllda fullt ut i EssVisions anbud. Att kraven varit uppfyllda i sin helhet redan vid tidpunkten för anbudets avgivande framgår av bilagan ”Beskrivande krav” till EssVisions anbud. Att Visma inte haft kännedom om det beror rimligen på att bilagan lämnades ut maskerad då EssVision begärt att sekretess skulle gälla för anbudsbilagan även efter att den absoluta upphandlingssekretessen upphört. De obligatoriska kraven har varit uppfyllda i EssVisions anbud. Samtlig kravställd funktionalitet visades även i samband med systemdemonstrationen på plats hos Landstinget i Kalmar den 12 september 2017 varvid det får anses stå klart att EssVisions offererade system svarat upp mot samtliga obligatoriska krav i förfrågningsunderlaget.

Vad gäller krav på angivande av vilka webbläsare som stöds är kraven uppfyllda fullt ut i EssVisions anbud. Att kraven varit uppfyllda i sin helhet redan vid tidpunkten för anbudets avgivande framgår av bilagan ”System-

krav Evolution” till EssVisions anbud. Anbudsbilagan har lämnats ut i sin helhet till Visma. I bilagan anges bl. a att:

”Webbläsare

I det fall systemet är webbaserat skall anbudsgivaren ange vilka webbläsare som stöds och vilken strategi man har för stöd för kommande och gamla versioner av webbläsare.

Följande webbläsare stöds i de delar av systemet som är webbaserat: Internet Explorer 10 eller senare samt senare versioner av Google Chrome, Firefox, Opera, MS Edge och Safari. Ingen tilläggsprogramvara/instickningsprogramvara behövs i webbläsare”

Det kan således bevisligen konstateras att de obligatoriska kraven varit uppfyllda i EssVisions ursprungliga anbud. Samtlig kravställd funktionalitet visades även i samband med systemdemonstrationen. Vidare är Evolutions klient en tunn Windowsklient och träffas därmed inte av kravet på webbläsare.

Enligt olika bestämmelser i LOU 4 kap. ges möjlighet att övergå från öppet förfarande till förhandlat förfarande, bl.a. vid såväl det fall att inga lämpliga anbud inkommit som att inga giltiga anbud inkommit. Bestämmelserna tar typiskt sett sikte på situationer som i förevarande fall. Prisbilden var enligt landstingets mening mycket hög i Vismas anbud. Rimligen ska utgångspunkten tas i den upphandlande myndighetens förväntningar och kostnadsuppskattningar vid bedömningen av huruvida ett anbud är lämpligt eller ej utifrån angivna anbudspriser. Vad gäller EssVisions anbud så befanns det olämpligt för att EssVision, ställt utom allt rimligt tvivel oavsiktligt, förbi-sett en anvisning i PM Frågor och svar under anbudsräkningstiden att support- och underhållskostnaden för respektive användarnivå 1-6 i anbudsformuläret skulle vara minst 15 % av licenskostnaden för respektive nivå. Det är ostridigt att det felade några procentenheter upp till 15 %-gränsen i EssVisions ursprungliga anbud som därmed bedömdes vara något olämpligt

prissatt även om den totala anbudssumman befanns vara väldigt fördelaktig. Detta även sett till avtalstiden i sig inklusive årliga support- och underhållskostnader samt olika tillkommande konsulttjänster, systemutveckling m.m.

Visma söker göra stor sak av att EssVision inom ramen för förhandlingen bereddes möjlighet att justera prisbilden något avseende de olika delposterna sinsemellan så att årlig support- och underhållskostnad för de sex olika användarnivåerna nådde upp till 15 %-gränsen i förhållande till respektive användarnivås licenskostnad. Den totala anbudssumman som utvärderades i EssVisions anbud kom dock inte att förändras nämnvärt. Det skulle sammantaget snarare framstå som oproportionerligt att förkasta EssVisions anbud med anledning av en så banal sak som att den totala anbudssummans fördelning mellan några olika delposter inte fullt ut följt samtliga instruktioner inklusive PM Frågor och svar istället för att inom ramen för en förhandling omfördela den totala anbudssumman mellan de olika aktuella delposterna.

Båda anbudsgivarna bedömdes kvalificerade i sig och båda anbudena har uppfyllt de formella kraven. Det har därför varit förenligt med LOU att övergå till det förhandlade förfarandet för att försöka undanröja olämpligheterna i respektive anbud. Det vill säga den mycket höga prisbilden i sig i Vismas anbud och fördelningen av olika delpriser i sig i EssVisions anbud, utan att det för den skull blev tal om någon otillbörlig prutningsrunda med tvivelaktiga, bakomliggande syften att skapa otillbörliga fördelar för EssVision gentemot Visma i strid med likabehandlingsprincipen.

I övrigt kan konstateras att Visma aldrig skulle ha kommit i fråga för kontraktet med anledning av (1) bristande uppfyllelse av obligatoriska skalkrav/skall-krav, (2) budgetsäl med anledning av den mycket höga och fullständigt oacceptabla prisbilden samt (3) i vart fall bristande konkurrens för det fall endast Vismas anbud skulle ha befunnits kvalificerat ur alla

aspekter. Det kan därför med fog ifrågasättas huruvida Visma överhuvudtaget skulle anses kunna riskera att lida skada eller än mindre lida någon faktisk skada i den mening som avses i LOU 16 kap. Landstinget har haft rätt att gå över i förhandling oavsett huruvida skälet varit olämpliga och/eller ogiltiga anbud. Båda anbudsgivarna har uppfyllt samtliga krav enligt såväl LOU 10 kap. som 11 kap. varvid det varit tillåtet att gå över i förhandlat förfarande för att det inte inkommit några lämpliga och/eller giltiga anbud som kunnat antas.

Instruktionen att årlig support- och underhållskostnad för de sex olika användartalnivåerna hade att uppgå till minst 15 % av licenskostnaden för respektive användartalnivå har enkom varit kopplat till den anbudsprissumma som utvärderats varvid förhandlingen tagit sikte på ett krav inom ramen för ett utvärderingskriterium, vilket inte är att likställa med otillåtna läkande av utelämnade obligatoriska uppgifter i anbudet eller avsiktliga reservationer i olika former.

EssVision AB anser att Vismas ansökan om överprövning ska avslås så att nu gällande tilldelning består. EssVision AB anför följande. Deras uppfattning överensstämmer med den som landstinget redogjort för. I sammandrag: deras offererade lösning lever upp till landstingets uppställda krav till ett marknadsmässigt och för kunden fördelaktigt pris.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling upphävdes i samband med att lagen (2016:1145) om offentlig upphandling trädde i kraft den 1 januari 2017. I övergångsbestämmelserna anges dock att den upphävda lagen alltjämt ska tillämpas på upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet. Den upphävda lagen är således tillämplig vid bedömningen av den nu aktuella upphandlingen.

Enligt 1 kap. 9 § ÄLOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 6 § ÄLOU framgår att rätten ska besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Av 2 kap. 8 § ÄLOU framgår att med förfrågningsunderlag avses sådant underlag för anbud som en upphandlande myndighet tillhandahåller en leverantör.

I 1 kap. 9 § ÄLOU anges de allmänna principerna för en offentlig upphandling. Till dessa hör principerna om likabehandling och proportionalitet. De ska iakttas vid varje beslut som fattas och inför varje åtgärd som vidtas i alla faser av en upphandling. I en upphandling utgör förfrågningsunderlaget en central del av förfarandet. En förutsättning för att underlaget ska kunna fylla sin konkurrensuppsökande funktion är att potentiella leverantörer kan vara säkra på att de obligatoriska krav som ställs i underlaget upprätthålls under hela förfarandet. När en upphandlande myndighet har kommit fram till att en viss uppgift eller ett visst bevis måste finnas i anbudet och därför ställt ett obligatoriskt krav ska potentiella leverantörer kunna utgå ifrån att kravet är så viktigt att den som anser sig inte kunna, eller inte vilja, uppfylla kravet avstår från att lämna ett anbud (jfr HFD 2016 ref. 37).

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter talan grundas och att domstolens prövning begränsas till de grunder som parten åberopat (se RÅ 2009 ref. 69).

Av förfrågningsunderlaget framgår att sista anbudsdag var den 31 augusti 2017. Av punkten 1.5 i förfrågningsunderlaget framgår att anbudsgivare genom att inkomma med anbud godkänner de villkor som ställts i förfrågningsunderlaget. Anbudsgivare som inte beställt förfrågningsunderlaget direkt från den upphandlande myndigheten måste själv kontrollera om några förtydliganden och kompletteringar distribuerats. Till förfrågningsunderlaget följer en prisbilaga. I ”Frågor och svar” har landstinget den 18 augusti 2017 publicerat ett ”förtydligande från upphandlande myndighet” som lyder enligt följande. ”För samtliga sex olika användarnivåer som licenskostnad ska prissättas för enligt Bilaga Prisbilaga gäller att årskostnaden för support och underhåll inte ska understiga 15 % av licenskostnaden för respektive nivå.”

Visma har i målet gjort gällande att anbudet från EssVision inte uppfyller i upphandlingen uppställda krav då det av den prisbilaga som EssVision bifogade sitt ursprungliga anbud framgår att anbudet inte uppfyller kravet på att årskostnaden för support och underhåll inte får understiga 15 % av licenskostnaden för någon av användarnivåerna. Visma har anfört att i EssVisions prisbilaga årskostnaden för support och underhåll utgör ca 5 % av licenskostnaden för användarnivå 1 och ca 13 % för användarnivå 2-6. Som stöd för sin talan har Visma ingivit den prisbilagan EssVision bifogat sitt ursprungliga anbud.

Förvaltningsrätten konstaterar att det aktuella kravet som återfinns under ”frågor och svar” är ett förtydligande av prislistan i förfrågningsunderlaget, se Kammarrätten i Göteborgs dom i mål nr 6212-07. Då förfrågningsun-

derlaget omfattar såväl bilagor till det ursprungliga förfrågningsunderlaget som kompletterande handlingar till det innefattas det aktuella kravet i förfrågningsunderlaget. Det aktuella kravet är utformat som ett obligatoriskt krav. Förvaltningsrätten konstaterar vidare att det är ostridigt i målet att det av den ingivna prisbilagan till EssVisions anbud framgår att årskostnaden för support och underhåll understiger 15 % av licenskostnaden för samtliga sex användarnivåer. Genom att godta och utvärdera EssVisions anbud, trots att anbudet inte uppfyllde det obligatoriska kravet landstinget ställt upp i förfrågningsunderlaget, har landstinget enligt förvaltningsrättens mening förfarit i strid med likabehandlingsprincipen. Vad landstinget anfört föranleder ingen annan bedömning.

Två anbud inkom till landstinget. Vismas anbud och EssVisions anbud. EssVision tilldelades uppdraget. Eftersom landstinget har antagit EssVisions anbud i strid med förfrågningsunderlagets obligatoriska krav får Visma anses ha lidit skada av landstingets felaktiga agerande i den mening som avses i 16 kap. 6 § LOU. Skäl till ingripande enligt LOU föreligger därmed redan på denna grund och förvaltningsrätten finner inte anledning att pröva de övriga av Visma framställda invändningarna mot upphandlingen. Då det felaktiga förfarandet inte är hänförligt till upphandlingens konkurrensuppsökande skede är ett förordnande om rättelse en tillräckligt ingripande åtgärd. Rättelsen ska bestå i att en ny anbudsutvärdering ska göras varvid anbudet från EssVision inte ska beaktas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D LOU)

Kristina Jonsson
rådman

Föredragande: Susanne Rehnström

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller

4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,

5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

